

Santuaris del Berguedà (1)

per MARGARITA BRIONES

Escampats arreu de la comarca, hi ha una colla de santuaris que són fites de culte i de tradició. Tots ells tenen la figura femenina i maternal de Maria per mestressa, la qual presenta una advocació pròpia a cada indret: Queralt, Paller, Falgàs, els Oms...

Molts dels noms que es confereixen a la Mare de Déu tenen, sovint, una clara relació amb elements de la natura. Aquest fet, justament amb l'observació que molts d'aquests santuaris estan situats en punts geogràficament estratègics (sobre una elevació del terreny, al fons d'una vall...) permet esbossar la hipòtesi que aitals assentaments han hagut de desvetllar els mateixos sentiments de sacralització sobre els homes de totes les èpoques.

És per això molt probable, que aquests mateixos enclaus estratègicament localitzats haguessin estat santuaris d'altres cultes abans que el cristianisme s'establís per aquestes contrades.

Tanmateix, al llarg de la història es produeixen determinades variacions quan al poder d'atracció d'aquests centres de culte, com ho prova el fet que alguns d'ells actualment hagin perdut gran part de la preponderància que tingueren. Le noves edats porten noves formes de devoció, però els santuaris resten com a punts de referència per la religiositat i la tradició d'un poble.

Santuari de Paller. És presidit per la patrona de Bagà. Fou construït a partir de 1747 en substitució del de Paller de Dalt. Conserva un altar barroc. (Municipi de Bagà).

Santuari de Falgàs. L'edifici actual, inaugurat el 1646, substituï l'antiga església romànica, de la qual resta encara algun parament. La imatge de la Mare de Déu és d'alabastre, del S. XV. El dilluns de Cinquagesma s'hi balla la Dansa de Falgàs (Municipi de la Pobla de Lillet).

Santuari dels Oms. Aquesta església fou construïda el S. XVIII a la partió de les aigües de la riera de Merlès i la de Borredà. (Municipi de Sant Jaume de Frontanyà).

Santuari de Gresolet. Als peus de Pedraforca hom troba aquesta església d'arrels romàniques. La Mare de Déu és una talla de fusta policromada del S. XIII. (Municipi de Saldes).

Santuari de La Nou. Per iniciativa d'Antoni Comelles s'erigí aquest edifici (1880-1885), per donar culte a la Mare de Déu de Lorda que aquest sacerdot havia portat de Pau. (Municipi de La Nou).